

ԽՈՐԵՆ Ա. ՄՈՒՐԱԴԵԿՅԱՆ, ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ
(1873-1938)

ԽՈՐԵՆ Ա. ՄՈՒՐԱԴԵԿՅԱՆ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ
(1873-1938)

Երջանկահիշատակ Խորեն Ա. Մուրադբեկյան նահատակ հայրապետը ծնվել է 1873 թ. դեկտեմբերի 8-ին Թիֆլիսում:

1883 թ. ընդունվում է Թիֆլիսի Ներսիսյան հոգևոր դպրոց, որն ավարտում է 1892 թ.: Այնուհետև ուսումը շարունակում է Մոսկվայի համալսարանում:

1901 թ. ձեռնադրվում է սարկավագ և անդամագրվում է ջմիածնի միաբանությանը: Նույն թվականի դեկտեմբերի 17-ին ձեռնադրվում է աբեղա՝ վերանվանվելով ԽՈՐԵՆ:

1902 թ. Խորեն Մուրադբեկյանին շնորհվում է վարդապետական չորս աստիճան և գավազան կրելու իրավունք: Հայ եկեղեցու ունեցվածքը բռնագրավելու որոշմանը դեմ լինելու համար հայրենասեր վարդապետը 1903 թ. ցարական կառավարության կողմից երկու տարով արքայադրվում է Սիբիր:

1910 թ. սեպտեմբերին ձեռամբ Մատթեոս Բ. Կաթողիկոսի ձեռնադրվում է եպիսկոպոս:

1923 թ. ընտրվում է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի տեղապահ: Գևորգ Ե. Կաթողիկոսը բարձր գնահատելով սրբազան հոր վաստակը Խորեն եպիսկոպոսին շնորհում է արքայության տիտղոս և պատիվ:

1932 թ. նոյեմբերի 12-ին ընտրվում է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս: Նրա գահակալության վեց տարիները եղան տառապանքի ու հալածանքի դաժան ժամանակաշրջան:

1938 թ. ապրիլի 5-ի լույս 6-ի գիշերը, կյանքի 65-րդ տարում, բազում տառապանքներից ու վշտերից խոցված, Հայոց բազմաչարչար Հայրապետը հավետ փակում է իր աչքերը զոհ գնալով տիրող համայնավարական կարգերի դավերին:

Յիշատակն արդարոյն՝ օրհնեալ եղիցի:

7 Սեպտեմբեր 1996, Շարաք. Գահատակ խորէն Մուրադբէկեան Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի անհիւններուն փոխադրութիւնը Ս. Գայիանէի գերեզմանատունէն դէպի Ս. Էջմիածին

7 Սեպտեմբեր 1996, Շարաք. Գահատակ խորէն Մուրադբէկեան Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի անհիւնները դագադին մէջ, ծածկուած պետական դրօշ եռագոյնով եւ Ս. Էջմիածնի խորհրդանիշ ծածկոյթով

7 Սեպտեմբեր 1996, Շարաք. Սուրբ Էջմիածնի Տաճարին մուտքին մօտ քացուած, նահատակ Խորեն Մուրադրէֆկեան Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի անհիւններուն գերեզմանին մէջ օրհնուած հողը Քափելու պահին

8 Սեպտեմբեր 1996, Կիրակի. Միւռոնի օրհնութեան համար Քափօրը դէպի Մայր Տաճար. Զախէն Աջ՝ Թորգոմ Պատրիարք կը կրէ Ս. Գեղարդը (Աւագ Արք. Ասատուրեան, Միւռոնի կնքահայր Վահան Շամլեան), Գարեգին Վեհափառ Հայրապետ կը կրէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի աջը (Աղան Արք. Պալիօզեան), Մեսրոպ Արք. Աշնեան կը կրէ Ս. Խաչը

8 Սեպտեմբեր 1996, Կիրակի. Գարեգին Վեհափառ Հայրապետ Ս. Գեղարդով
Կ'օրինէ Ս. Միւռնը

8 Սեպտեմբեր 1996, Կիրակի. Սուրբ Էջմիածնի Մայր Տաճարի մուտքին
կանգնուած միւռնի օրհնութեան րեմաւարդակը

8 Սեպտեմբեր 1996, Կիրակի. Ս. Միլոռնի օրհնութենէն յետոյ վեհարանին մէջ
 հիւրասիրութիւն: Չախէն Աջ՝ Ռուսիոյ Պատրիարքին ներկայացուցիչը
 Մոսկուայէն, Թորգոմ Պատրիարք Մանուկեան, Դարեգին Ա. Սմեմայն Հայոց
 Կաթողիկոս, Լեւոն Տէր Պետրոսեան Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ

9 Սեպտեմբեր 1996, Երկուշաբթի. Ս. Միլոռնի օրհնութեան աոիբով
 Եպիսկոպոսներու խորհրդակցական ժողովին մասնակցող հոգեւորականներ

8 Սեպտեմբեր 1996, Կիրակի. Ս. Էջմիածին, օրհնութիւն Միւռոնի: Զախէն Աջ՝
 Խաժակ Արք. Պարսաւեան, Դիսակ Արք. Մուրատեան, Գարեգին Արք.
 Ներսէսեան (Վահան Շամլեան Միւռոնի կնքահայր), Վաչէ Արք. Յովսէփեան,
 Շահան Արք. Սվանեան, Թորգոմ Պատրիարք Մանուկեան (Աւագ Արք.
 Ասատուրեան) Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս (Աղան Արք.
 Պալիտզեան), Մեսրոպ Արք. Աշնեան, Զաւէն Արք. Զինչինեան, Գիւտ Արք.
 Նազգաշեան, Դրիգորիս Արք. Բունիաթեան, Տիրան Արք. Կիրեղեան, Պարգեւ
 Արք. Մարտիրոսեան

24 Հոկտեմբեր 1996, Հինգշաբթի Կեսօր, Ճաշին, ՄԱԿի կեդրոնին մէջ: Չախէն Աջ՝ Ծիօթէոս Մելոս Նպիսկոպոս Փոխանորդ Առաջնորդի Յոյն Եկեղեցւոյ, ՄԱԿի մօտ Յորդանանի մնայուն ներկայացուցիչ Հասան Ապու Նիման, Խարայէի Արտաքին Գործոց Նախարարութեան քաղաքական գործունէութեանց տնօրէն Ահարոն Ճէյգըպ, Թորգոմ Պատրիարք, ՄԱԿի մօտ մնայուն դիտորդ Տէր. Մ. Նասըր Էլ Գիտուա, Խղմտանքի Կոչ Հիմնարկութեան Նախագահ Ռաբրի Արթըր Շնայըր

24 Հոկտեմբեր 1996, Հինգշաբթի Կեսօր, Ճաշին, ՄԱԿի կեդրոնին մէջ: Աջէն Չախ՝ Թորգոմ Պատրիարք, Ծիօթէոս Նպիսկոպոս, Բաբգէն Մ. Վրդ. Անուշեան, ՄԱԿի Ընդհ. Ժողովի գործառնութեանց բաժանմունքէն ձօյս Սուրահեան, Տէր Ե. Տիկին Էտուրրո Պալասանեան, Վահագն Յովնանեան, Կարապետ Քենյ. Չօլաքեան, Տիկին Յասմիկ Յովնանեան, Հայաստանի Հանրապետութեան Լիազօր ներկայացուցիչ Ալեքսանդր Արզումանեան, Պենոն Սեւան ՄԱԿի Ընդհ.

Քարտուղարի Օգնական (Տիկին Սեւանի հետ հիւրընկալներ), Խաժակ Արք.

Պարսամեան՝ Առաջնորդ, (նկարին մէջ չեն երեւիր Կիպրոսի ներկայացուցիչ Նիգոս Ակաթոբլէուս, Տէր Ե. Տիկին Գէորգ Յովնանեան, Գրիգոր Վրդ.

Մագնուտեան, Տէր. Էտկըր Յովսէփեան), ՄԱԿի հիւրընկալութեան բաժանմունքէն Նորա Պենարի, Միացեալ Նահանգաց Ազգային Եկեղեցւոյ Խորհուրդի նախագահ Տիկին Ճօան Գեմպլլ, Ռաբրի Արթըր Շնայըր, ՄԱԿի մօտ Պաղեստինի մնայուն դիտորդ Տէր. Մ. Նասըր Էլ Գիտուա

25 Հոկտեմբեր 1996, Ուրբաթ. Թորգոմ Պատրիարք եւ Առաջնորդ Խաժակ Արք. Պարսամբան թեմի հոգեւորականներուն հետ:

26 Հոկտեմբեր 1996, Շաբաթ. Նիւ Եօրփի մէջ, Երուսաղէմի Կալուածներու մասին Խորհրդակցութեան մասնակցող ազգայիններ: Չախէն Աջ՝ նստած՝ Գեորգ Յովնանեան, Թորգոմ Պատրիարք, Խաժակ Արք. Պարսամբան: Կանգնած՝ Միհրան Էրֆիլեքեան, Վարդգէս Պալեան, Ճան Սիմոնեան, Բարգէն Մ. Վրդ. Անուշեան, Դաւիթ Նանարեան, Պերն Սեդրակեան, Յակոբ Գուրաբեան:

26 Հոկտեմբեր 1996, Շաքաթ. Նիւ Եօրֆի Ս. Վարդան Մայր Տաճարի Մուտփին, Դպրաց Դասերու Ընկերակցութեան 50 ամեակի Համագումարին մասնակցող պատգամաւորներ

26 Հոկտեմբեր 1996. Շաքաթ Գիշեր. Նիւ Եօրֆի Ս. Վարդան Մայր Տաճարին մէջ, Բրովիտէնսի Ս. Սահակ-Մեսրոպ եկեղեցւոյ մանուկներու երգչախումբը ղեկավարութեամբ Կոնստանդին Պետրոսեանի

27 Հոկտեմբեր 1996, Կիրակի. Սուրբ Վարդան Մայր Տաճարին մէջ Թորգոմ Պատրիարքին մատուցած Ս. Պատարագին դպրաց դասերու ընկերակցութեան 50 ամեակին մասնակցող պատգամաւորներու երգչախումբը, ղեկավար՝ Սուրբատ Պօյանեան

27 Հոկտեմբեր 1996, Կիրակի. Ս. Վարդան Մայր Տաճարին մէջ մատուցուած Պատարագէն յետոյ, Առաջնորդարանի դահլիճին մէջ, Թորգոմ Պատրիարք եւ մասնակցող հոգեւորականներ

13 Նոյեմբեր 1996, Զորեքշաբթի. Վահագն Յովնանեան, Թորգոմ Պատրիարք, Տեսուչ Հայր Սահակ Մաշայեան, Թարգմանչաց Վարժարանի աշակերտներուն հետ, որոնք «Յովնանեան Վարժարան» Մակագրուած գլխարկներ են հագած:

13 Նոյեմբեր 1996, Զորեքշաբթի. Թարգմանչաց Վարժարանի Մանկապարտէզի Կոկոն դասարանը

3 Նոյեմբեր 1996, Կիրակի. Ֆիլատելիոյ Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ օծման երեսնամեակին երիտասարդներու կարգադիր յանձնախումբը, մէջտեղը կանգնած՝ Առաջնորդ Խաժակ Պարսամեան, նստած՝ Զախէն Աջ՝ Բարի Ա. Քենյ. Մէքնեան Ս. Սահակ Մեսրոպ Եկեղեցւոյ Հովիւ, Թորգոմ Պատրիարք, Հայկազուն Մ. Վրդ. Մելիքնեան Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ Հովիւ, Ներսէս Քենյ. Մանուկեան Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ Հովիւ

4 Նոյեմբեր 1996, Երկուշաբթի. Ֆիլատելիոյ Քաղաքացիական այցելութիւն. Զախէն Աջ՝ Մարք Մովսեան, Ճան Հօփլամագեան, Խաժակ Արք. Պարսամեան, Քաղաքացիական Էտուրրո Ռենտըլ, Թորգոմ Պատրիարք, Ռիչըրտ Մալումեան, Հայկազուն Մ. Վրդ. Մելիքնեան, Բարի Ա. Քենյ. Մէքնեան